ZARAUTZ

El Photomuseum presenta obras sobre la Mascarada de Zuberoa

El lazkaotarra Jon Mikel Insausti expone hasta el próximo 8 de enero

La Mascarada es la fiesta del carnaval suletino, un espectáculo con guión y recursos teatrales

:: ANTXON ETXEBERRIA

ZARAUTZ. El Photomusem presenta desde ayer una exposición de fotografías sobre la Mascarada de Zuberoa, con medio centenar de fotos de Jon Mikel Insausti (Lazkao, 1967) con el objetivo de dar a conocer este carnaval y fortalecer a su vez los lazos culturales entre ambos lados de la muga. Partiendo de su afición a la montaña y a la fotografía de naturaleza, aúna estas aficiones en la realización de este reportaje fotográfico sobre la Maskarada, que se podrá visitar en el Photomuseum hasta el próximo 8 de enero.

LaMascarada de Zuberoa es la Fiesta de Carnaval Suletina, un espectáculo con un guión concreto dotado de recursos teatrales. Es una fiesta de origen antiguo, llegada hasta Zuberoa desde Europa por la corriente que allí existía en el siglo XVI. A pesar de que antiguamente eran alrededor de 80 los participantes en el espectáculo –y eran más las Maskarada que simultáneamente se organizaban (tomemos en cuenta que Zuberoa tenía más jóvenes y habitantes)–, actualmente son unos 20 los que forman el grupo. Antiguamente daban comienzo el 1 de enero en la localidad organizadora, dándoles fin en la semana de carnaval en el mismo lugar. Y sólo la representaban los hombres, independientemente de tomar papeles masculinos o femeninos.

Hoy en día, se inician hacia mediados de enero, y terminan a finales de abril, actuando en muchas plazas de Zuberoa. Cada año, una nueva localidad toma el testigo, actuando cada domingo en el resto de localidades suletinas. La zuberotarra Lougarot, autora del libro Les Bohemiens (2009), indica que las Maskaradas son parte de un ritual gitano.

Las danzas, bertsos y cantos tienen un lugar preferente en el espectáculo guiado por varios personajes bien definidos. En este espectáculo, destacan las coplas cantadas por los afiladores (xorrotxak), los saltos de los dantzaris principales, los diálogos de los caldereros, el acto de los afiladores, el discurso del rey de los gitanos, el discurso de Kabana, jefe de los caldereros y el testamento y la operación quirúrgica realizada a Pitxu, los graffitis de los caldereros y el médico...

Actualmente una veintena de personas conforman el grupo y se reparten en dos grupos contrapuestos: por un lado los Gorriak (rojos), elegantes y ordenados, algunos de ellos muy buenos bailarines, sedentarios y, por otro lado los Beltzak (negros), desordenados, andrajosos, sucios, algunos de ellos errantes. De entre estos últimos destaca Pitxu, uno de los caldereros, provocador incansable y corazón de toda la Maskarada.

Tal y como escribe el cantante Pier Paul Berzaitz, Zuberoa es pequeña en territorio, pero grande en cultura. Zuberoa brilla, sin lugar a dudas, por su vivacidad cultural y su talento creativo en el terreno del canto y del baile. Los 35 pueblos suletinos con sus 20 escuelas de baile, una pastoral y una mascarada al año, están lejos, muy lejos, de las manifestaciones folclóricas con «fines» turísticos.

Generalmente la Maskarada no se representa fuera de Zuberoa, por lo que no se conoce mucho sobre esta tradición. Las fotos que conforman la exposición dan cuenta de ello y bien merecen una vuelta por el Photomuseum.

Una de las fotografías incluidas en la exposición sobre la Mascarada en el Photomuseum. :: J.M. INSAUSTI

Gran aceptación de la novela 'Al sur del sur'

Escrita por Iñaki Bidegain, fue presentada en el Zazpi

ZARAUTZ. El médico Iñaki Bidegain presentó el viernes en Zazpi kultur gunea su última novela 'Al sur del sur', que cuenta las experiencias y aventuras vividas por siete amigos que viajaron hasta Patagonia y Tierra de Fuego, entre ellos el propio Iñaki Bidegain con su mujer Elena Cáncer, junto a cuatro amigos con parálisis cerebral.

La presentación corrió a cargo del veterano periodista Juan Luis Bikuña, para luego tomar la palabra Uria, uno de los protagonistas del viaje, que pese a las dificultades de habla, se expresó con soltura, dando cuenta de sus sensaciones del viaje; unas breves palabras del propio Iñaki Bidegain, antes de proyectar un documental de 20 minutos, que resumía con fabulosas imágenes de la Patagonia más austral, la experiencia de estos siete aventureros. Como decían –para quien corresponda– «podemos viajar con nuestros impedimentos hasta el fin del mundo y para montar en el autobús de aquí nos ponen problemas».

La sala del Zazpi se quedó pequeña para la presentación de esta novela que ya se encuentra a la venta en las librerías.

Iñaki Bidegain, Juan Luis Bikuña y Uria. :: ETXEBERRIA

'Elkarrizketa laguntzaile' programa Antoniano ikastetxean

ZARAUTZ. Antoniano ikastetxean TABC (Teaching assistant in the Basque Country) delako «elkarrizketa laguntzaile» programa burutzen ari direla jakinarazi du ikastetxeko zuzendaria den Itziar Muruak.

«KE-k EHU eta USACekin egindako akordio batetaz baliatuz, Renoko unibertsitateko Californiako mutil bat ari da gure eskolara etortzen, LHko 6. mailako eta DBHko 3. mailako ikasleekin saio batzuk egitera. Eric Donostian dago bere unibertsitateko ikasketak egiten ikasturte honetan, eta bide batez 'Elkarrizketa laguntzaile' lanak egiten ari da Antoniano ikastetxean».

Programa honen oinarrian ikastetxean ingeles hizkuntzaren irakaskuntza eta ikaskuntza indartzeko asmoa dago, atzerriko 'elkarrizketa laguntzaileen' bitartez ahozko jarduna zein komunikazio jarduna gauzatzeko aukera emanda. Elkarrizketa laguntzailearen bitartez, beraz, ikastetxeko ikasleek 3. hizkuntzako jatorrizko herrialdeetako kultura eta bizimodua ezagutzeko aukera izango dute, hizkuntza ikasteko motibazio handiagoa lortuz.

Eric datozen bi ostiraletan etorriko da azkenengo saioak egitera, eta honekin aurtengoz programa bukatutzat emango da.

Herri garapen ereduei buruzko mahai ingurua

Hatorr 2012 ekimenaren baitan mahai-ingurua ospatuko da, gaur, arratsaldeko 19:00etan, Etxezabalan. Herri garapen ereduei buruzko mahai-ingurua izango da, ondorengo partaidetzarekin: Debagoienatik bagara ekimena; Otxandiotik herri ola ekimena; cloughjordan (Irlanda) eta, herriko esperientzia ere azalduko da.

Literatur solasaldia

Literatur solasaldia izango da gaur arratsaldeko 18:30ean Sanz Enea liburutegian. Etxeberria anaien 'Arrain abisalak' liburuaren gain hitz egingo da. Martin Etxeberria bera, Sanz Enean izango da.

Pintxo-poteoa

Asteazkenero bezala, gaur arratsaldean pintxo-poteoa izango da herriko hainbat tabernatan.

UROLA KOSTAKO hitza info

2012-11-27 Eguraldia

Goiza	Arratsaldea	Tenperatura	Itsasoa	
		11º / 7º	ITSASGORA	03:32-15:49
			METROAK	3,89-3,87
			ITSASBEHERA	09:39-21:50
			METROAK	1,10-1,13

Argitaratzailea: Urola-Kostako Hedabideak S.L. **Lege Gordailua:** SS-0188-04. **Zuzendaria:** Leire Ventas Aldabaldetreku. **Egoitza nagusia: Zarautz.** Araba kalea 25, 20800. 943-89 00 17. Faxa: 943-13 41 22. **Azpeitia.** Perez Arregi 1, behea, 20730. 943-81 38 41. Faxa: 943 15 03 58. **E-posta:** urolakosta@hitza.info. **Webgunea:** urolakosta.hitza.info.

Zuzendariordea: Onintza Lete Arrieta. **Kudeatzailea:** Agurtzane Arrillaga. **Publizitatea:** Urola Kosta: 607-770 740. urolakosta@bidera.eu. **Zarautz:** 607-498 728. zarautz@hitza.info. **Orio-Aia:** 607-498 723. orio@hitza.info. **Zumaia-Getaria:** 607-498 724. zumaia@hitza.info. **Azpeitia:** 607-498 725. azpeitia@hitza.info. **Azkoitia:** 607-498 726. azkoitia@hitza.info. **Zestoa-Aizarnazabal-Errezil-Beizama:** 607-498 727. zestoa@hitza.info.

Urola-Kostako Hedabideak S.L.ko kideak: Txaparro, uztarria, Baleike, danbolin, Bertako Hedabideak eta Urola Kostako 58 eragile

Hitza-k Bai Euskarari

'Hitza' diruz laguntzen duten erakundeak. Udalak: Aia, Aizarnazabal, Azkoitia, Azpeitia, Beizama, Getaria, Errezil, Orio, Zarautz, Zestoa eta Zumaia

GNet gipuzkoa.net

Hitza-ko bezeroen arreta zerbitzua (zalantzak argitzeko, harpidedun egiteko): **902 82 02 01**

Jon Mikel Insaustiren 'Zuberoako maskarada' argazki erakusketak girotuko du Zarauzko Photomuseum Argazki eta Zinema Museoa, urtarriala bitartean.

Inauteriak mugaz bestaldetik

Aritz Mutiozabal

Hainbat urtetan Zuberoako Maskaradari ateratako argazkiak aukeratu eta Zarauzko Photomuseum Argazki eta Zinema Museoan jarri ditu erakusgai Jon Mikel Intsausti zumarragarrak. Argazkilariak 1993ko urtarrilean izan zuen ekitaldia ikusteko lehen aukera, Urdiñarben, eta, harrezkero, 2007a bitartean, ospakizuneko ikusle eta erretratugile izan da. Aurten, argazki erakusgarrienekin erakusketak egin ditu Zumarragan, Beasainen eta Tafallan –eta, orain, Zarautzen–, bi helburu nagusirekin; batetik, Maskaradaren berri zabaltzea eta, bestetik, Ipar eta Hego Euskal Herriaren arteko «muga kulturalak» lausotzea.

Bilduma 50 argazki inguruz osatuta dago, eta 2013ko urtarrilaren 8ra arte egongo da ikusgai Photomuseumeko erakusketa aretoan. Nolabait esateko, Maskaraden hasierarekin egingo du bat erakusketaren amaierak. Izan ere, urtarrilaren erdialdetik apirilaren amaierara arte antzezten dituzte, astero-astero; betiere, inauterietako ospakizunen haritik. Urte batetik bestera, gainera, Zuberoako herri desberdin batek hartzen du Maskarada antzezteko ardura, eta igandez igande Zuberoako beste herrietara eramaten dute antzezpena. Garai batean 80 kidek hartzen zuten parte, baina, gaur egun, 20 antzezle inguru aritzen dira

Dantzak, bertsoak eta kanta herrikoiak uztartzen ditu Maskaradak; betiere, usadiozko pertsonaia jakin batzuren inguruan. Insaustiren argazki sortak ekitaldiko pasarte horiek jasotzen ditu; besteak beste, dantzari aintzindarien jauziak, kerestuen elkarrizketa, xorrotzen emankizuna, buhameen erregearen eta kautenaren peredikua eta Pitxuren testamentua. Normalean, Maskarada ez dute Zuberoatik kanpo antzezten. Beraz, euskal inauteri tradizional hau bertatik bertara ezagutzeko aukera eskainiko du Photomuseumek.

Maskarada Altzuruko plazan; Zamalzaina ekitaldiko pertsonaia nagusietako bat da. JON MIKEL INSAUSTI

Agenda

ERAKUSKETA

- **Azpeitia.** Hil bukaera arte, Sanagustinen, Aitzealdenk! Zuzenean 02 musika jaialdiari buruzko argazki erakusketa.
- **Azpeitia.** Abenduaren 31 bitartean, Baigeran, Alberto Beloki, Iban Etxezabal etaJuan Carlos del Pozoren argazkiak.
- **Azpeitia.** Abenduaren 31 bitartean, Lagun Onak Mendi Bazkunaren egoitzan, Alex Agirre, Jexux Artola eta Iñaki Aranbururen argazkiak.
- **Zarautz.** Abenduaren 2a bitartean, Sanz Enean, Kutxu Otamendiren margolanak.
- **Zarautz.** Abenduaren 16a bitartean, Torre Luzean, Nazioarteko XX. Argazki Mostra.
- **Zumaia.** Abenduaren 3a bitartean, Alondegiko Oxford aretoan, Agurtzane Sololuze Txurrukaren *Poesia-Z* erakusketa.

IKUS-ENTZUNEZKOAK

- **Azpeitia.** 19:0oetan, Sanagustin kulturgunean. *Mundu bat (II)* proiekzioa.
- **Getaria.** Etzi, 19:00etan, Alondegian, *Mercado de futuros* dokumentalaren emanaldia. Atolatzailea: ELAN-Euskadi.

LEHIAKETA

- **Azpeitia.** Abenduaren 1ean, 15:30etik aurrera, Sanagustin kulturgunean, Soziedadeen arteko II. Mus Txapelketako finala.

MUSIKA

- **Zarautz.** Azaroaren 30ean, 21:30etik aurrera, Modelo aretoan, Jabier Muguruzaren kontzertua.

Rosi garbiketak

* Etxeak eta dendak.
* Auzo lanak.
* Garbiketa industriala.
* Moketak, butakak...
* Arropa garbiketa eta tintaketa

Basadi, 3-A Zumaia
Tlf.: 943 01 63 53

Egin HITZAko harpidedun azaroaren 30a baino lehen

eta jaso Mahala baserriko produktuez osatutako saski ederra

OPARI

eta...

... HITZAren harpidedunen artean bi pertsonentzako harri bolkanikodun masaje geotermala (30') + jacuzzi sesioa zozkatuko dugu

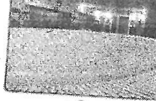

HYDRA THE ACTIVE CENTER

hitza info harremanetarako: 902 82 02 01 harpidetza@hitza.info